

Volt

Verkort Verkiezingsprogramma

Gemeenteraadsverkiezingen 2025 in
Düsseldorf

Europa's

beste ideeën

voor onze stad

TOEKOMST MADE IN EUROPE

Onze lijsttrekkers voor de gemeenteraad van Düsseldorf

Anne Hahn

Toen ik in 1999 naar Düsseldorf kwam, werd ik meteen verliefd op de stad: de openheid en levenslust van de Rijnlanders, de internationale flair. Een paar jaar later maakte ik van deze enthousiasme mijn beroep en werd ik stadsgids en integratielerares. Na de geboorte van mijn kinderen wilde ik onze stad niet meer 'alleen' presenteren, maar actief mee vormgeven in de gemeenteraad. Ik wil helpen om ons en onze stad klaar te maken voor een uitdagende toekomst en een sterke stem te zijn voor degenen die het meest door deze toekomst worden geraakt: onze kinderen.

Patrick Mehmet Biermann

Düsseldorf is al acht jaar mijn thuis – ik woon in Oberbilk en werk in Golzheim. Ik ben opgegroeid in precare omstandigheden en heb ervaren hoezeer betaalbare huisvesting, goed onderwijs en sociale zekerheid bepalend zijn voor het al dan niet slagen van de opmars naar het midden van de samenleving. Vandaag zie ik hoeveel mensen in Düsseldorf tegen hun grenzen aanlopen – vooral op een woningmarkt die steeds meer mensen verdringt in plaats van verbindt. Ik stel me kandidaat omdat ik me wil inzetten voor een stad die in de toekomst ruimte biedt voor iedereen – niet alleen voor degenen die het zich kunnen veroorloven.

Ramona Horlitz

Ik woon al 23 jaar met mijn gezin in Angermund. In de politiek wil ik mijn beroepservaring op verschillende niveaus in de gezondheidszorg combineren met mijn juridische kennis. Ik vind het vooral belangrijk dat er voorzieningen en voorlichting zijn op het gebied van geestelijke gezondheid, met name in het onderwijs en de opleiding. Ik wil een Düsseldorf voor iedereen: toegankelijk en inclusief, waar minderheden worden beschermd en dat is gewapend tegen de uitdagingen van de klimaatverandering. Daar hoort ook een betrouwbare openbaarvervoersverbinding bij, ook in de buitenwijken.

Danny Müller

Ik zet me in voor een Düsseldorf dat economische kracht combineert met ecologische verantwoordelijkheid. Daarbij is het van belang dat we onze infrastructuur moderniseren, de administratie digitaal operationeel maken en een economie bevorderen die innovatie en duurzaamheid met elkaar verbindt. Onze leefomgeving moet opnieuw worden ontworpen – met betere bus- en treinverbindingen, veilige fietspaden en toegankelijkheid in de hele stad. Groene pleinen, meer bomen in de stad en verkoelende open ruimtes maken Düsseldorf leefbaar – vooral in tijden van klimaatverandering. Mijn doel: een stad die actief verandering vormgeeft en kansen creëert voor iedereen.

Foto's: [Sven Vüllers Fotografie](#)

Wij in Düsseldorf:

Verenigd in diversiteit

Een sterke gemeenschap voor iedereen.

In tijden als deze is het zelfs voor optimistische Rijnlanders moeilijk om de hoop niet te verliezen. Het aantal ziekteverzuimdagen als gevolg van psychische klachten bereikt recordhoogtes en tot een kwart van de kinderen en jongeren meldt psychische problemen¹. Gezondheid is echter de basis voor onderwijs, werk en sociale participatie. Daarom stellen we het fysieke en psychische welzijn van de inwoners van Düsseldorf centraal in ons beleid.

We willen de samenhang en het gemeenschapsgevoel in Düsseldorf versterken en ervoor zorgen dat alle mensen in de stad passende initiatieven en netwerken vinden om zich in te zetten. Want wie zich deel voelt van een gemeenschap, is minder vatbaar voor radicale ideologieën. Wij zijn resoluut tegen elke vorm van discriminatie en extremisme en willen dat alle mensen in Düsseldorf zich geaccepteerd en gezien voelen in hun uniekheid – ongeacht leeftijd, geslacht, handicap, seksuele geaardheid, religie of afkomst.

Leidende waarden en visies

Gezond Düsseldorf: Wij pleiten voor een Düsseldorfer *Aktionstag Mentale Gesundheit*, een vaste dag waarop in openbare instellingen en scholen alles in het teken staat van geestelijke gezondheid. Wij zien een grote behoefte aan voorlichting over *neurodiversiteit*, zoals AD(H)S en autisme. Ook willen wij verslavingen van welke aard dan ook beter voorkomen door middel van gerichte preventiemaatregelen.

Sociale cohesie en burgerparticipatie: alle inwoners van Düsseldorf moeten kunnen meebeslissen over waar de stad haar geld aan uitgeeft. Daarom introduceren we het *Düsseldorf-budget* van 1 miljoen euro, waar iedereen een aanvraag voor kan indienen. Over de definitieve toewijzing wordt digitaal gestemd. Daarnaast willen we de vele verenigingen en initiatieven in de stad versterken en beter met elkaar verbinden via de *Düsseldorf-app*, zodat nog meer mensen kunnen profiteren van hun waardevolle aanbod.

Gelijke kansen en diversiteit: we eisen de consequente toepassing van *anonieme sollicitaties voor banen bij de stad*, omdat dit aantoonbaar een diverser kandidatenbestand bevordert en het aantal mensen uit ondervertegenwoordigde groepen in de openbare dienst verhoogt. We willen *vrouwenadviescentra financieel beter ondersteunen, gratis menstruatieproducten in ambtenarenhuizen en scholen beschikbaar stellen en noodopvang 's nachts en in het weekend voor alleenstaande ouders* opzetten.

Inclusie en het wegnemen van barrières: we zetten ons onder andere in voor *eenvoudige taal in de administratie*, de uitbreiding van *barrièrevrije haltes van de Rheinbahn* en het stemrecht van de gehandicaptenraad in de gemeenteraad.

¹<https://nachrichten.idw-online.de/2024/12/04/psychische-gesundheit-von-kindern-und-jugendliche-n-durch-globale-krisen-belastet>

LGBTQ+: We zien met ontzetting de toename van queer-vijandige misdrijven en eisen dat de *bescherming van de queer-gemeenschap* wordt verbeterd. We zetten ons in voor een *verzorgingstehuis voor queer-zorgbehoevenden* en voor *uitbreiding van het personeelsbestand van het expertisecentrum voor regenbooggezinnen*.

Migratie en integratie: De integratie van nieuwe burens in de stedelijke samenleving heeft de hoogste prioriteit. We stellen een *speciaal budget beschikbaar voor de financiering van flexibelere cursussen Duits*, bevorderen de onderlinge contacten tussen migranten initiatieven en maken *communicatie met de overheid in het Engels* mogelijk.

Bestrijding van discriminatie en extremisme: Düsseldorf is kleurrijk en divers. Maar ook bij ons neemt de dreiging van extremistische groeperingen toe. Wij zetten in op voorlichting en de *opleiding van leerlingbegeleiders* die extremistische tendensen en discriminatie in de klas vroegtijdig signaleren en aan de orde stellen.

Taskforce dakloosheid: Huisvesting is een mensenrecht dat iedereen toekomt. We zetten ons in voor een holistisch, mensgericht drugs- en sociaal beleid, geïnspireerd door succesvolle modellen uit Zürich, Wenen en Helsinki. Het succesvolle concept "Housing First" wordt verder uitgebreid om dakloosheid in Düsseldorf effectief te bestrijden.

Cultuur en vrije tijd: Wij steunen de nieuwbouw van de opera op voorwaarde dat het een ontmoetingsplaats en een plek voor dialoog voor iedereen wordt. Met een dependance van de Clara Schumann Muziekschool, repetitieruimtes en een podium voor bands en koren. In het oude gebouw van het Luisengymnasium creëren we een makerspace, creatieve ruimten en werkplaatsen voor jongeren vanaf 10 jaar.

Sport verbindt ons in de ware zin van het woord. We willen dat alle inwoners van Düsseldorf een passend sportaanbod vinden en ondersteunen sportverenigingen op verschillende manieren: bijvoorbeeld door de invoering van het Düsseldorf-budget van 1 miljoen euro per jaar, waar ook verenigingen een aanvraag voor kunnen indienen. Om het tekort aan trainers tegen te gaan, moeten scholen in Düsseldorf de eerste fase van de opleiding tot sportinstructeur aanbieden. Daarnaast helpen we bij de oprichting van *e-sportafdelingen in sportverenigingen* en trekken zo jongeren aan die zich tot nu toe niet aangetrokken voelden tot het klassieke sportaanbod.

Best Practice: Burgerbudget zoals in München

Met het MünchenBudget 2025 krijgen alle inwoners van München vanaf 14 jaar de mogelijkheid om via een budget van 1 miljoen euro rechtstreeks mee te beslissen. Via een digitaal participatieplatform kunnen voorstellen worden ingediend voor de volledige of gedeeltelijke besteding van het budget. Na indiening worden de voorstellen door het stadsbestuur op haalbaarheid beoordeeld en voorzien van een kostenraming. Vervolgens wordt over de voorstellen gestemd. De geselecteerde projecten worden binnen een bepaalde termijn uitgevoerd.

Düsseldorf

Kinderen en tieners

Empowered naar de toekomst.

Wie beleid maakt voor morgen, moet ook luisteren naar de stemmen van morgen. Daarom willen we de participatie van kinderen en jongeren sterk uitbreiden en hun belangen meenemen in alle processen van de lokale politiek in Düsseldorf. Zij zijn de generatie die het langst moet leven met de gevolgen van onze beslissingen van vandaag. Beslissingen waarvan de gevolgen vaak pas jaren of decennia later zichtbaar worden.

We willen dat alle jongeren in Düsseldorf de kans krijgen om mee te doen en mee te praten – of dat nu op school, in een vereniging, in een jeugdcentrum of in de politiek is. Daarom stimuleren we een enorme uitbreiding van het sport- en vrijetijdsaanbod. Een sterk sociaal netwerk is namelijk het beste middel tegen eenzaamheid, waar volgens studies inmiddels meer dan de helft van alle jongeren in Noordrijn-Westfalen minstens af en toe last van heeft². En wie zich eenzaam voelt, is aantoonbaar vatbaarder voor radicale ideeën en verliest gemakkelijker het geloof in de democratie. Daarom is het voor ons een belangrijke zaak om eenzaamheid tegen te gaan en te streven naar een betere onderlinge verbondenheid van jongeren.

Leidende waarden en visies

Onze allerkleinsten – 0 tot 6 jaar: Wij maken de toewijzing van opvangplaatsen via de Kita-Navigator transparanter, breiden laagdrempelige adviesdiensten via maatschappelijk werk in kinderdagverblijven uit en doen er alles aan om het tekort aan opvoeders tegen te gaan. Hiervoor zetten we ons in het bijzonder in voor meer en laagdrempelige opleidingen en bijscholingen voor opvoeders en voor de migratie van geschoold personeel. We helpen verenigingen bij het opzetten van nieuwe, betaalbare sportactiviteiten voor onze allerkleinsten en bij hun vroege integratie in een sportvereniging.

Düsseldorfs basisschoolleerlingen: De basisschooltijd legt de basis voor een toekomst als zelfstandig lid van de stedelijke samenleving. Wij willen al vroeg bewustzijn creëren voor het belang van sociale samenhang en stimuleren alle ideeën die een betere verbinding van (basisscholen) met de buurt tot doel hebben: Of het nu gaat om opruim- en renovatieacties, samenwerking met ZentrenPlus, bedrijfsbezoeken, enz. Daarnaast willen wij het werk met jongens en de mediacompetentie van kinderen en ouders versterken en ervoor zorgen dat onze basisschoolkinderen zich veilig en zelfstandig door de stad kunnen bewegen.

Teens in town: Wij willen Feel Good-gidsen in alle klassen in Düsseldorf. Wij willen het voor verenigingen gemakkelijker maken om eSport-afdelingen op te zetten en van het oude gebouw van het Luisengymnasium aan de Bastionsstraße een plek maken waar jongeren vanaf 12 jaar onder begeleiding van ervaren mentoren artistiek en ambachtelijk aan de slag kunnen. We stimuleren ook de betrokkenheid van middelbare scholen bij de buurt en hopen zo vooral voor sociaal achtergestelde jongeren verdere ondersteuning te kunnen bieden. We willen ontmoetingsplaatsen creëren, zonder enige pedagogische sturing, bijvoorbeeld in een nieuw openluchtzwembad in stadsdeel 3.

Kinderen aan de macht - Politieke inspraak voor kinderen en tieners: Wij versterken het servicecentrum Participatie, zodat het in samenwerking met jongeren kan werken aan verdere vormen van politieke participatie van de jonge inwoners van Düsseldorf. Wij eisen een *U25-budget* van 100.000 euro voor projecten die betrekking hebben op kinderen en jongeren en waarover zij zelf kunnen beslissen. We willen dat er regelmatig uitwisselingsbijeenkomsten plaatsvinden tussen leerlingenraden en districtsvertegenwoordigers om jeugdhema's in de wijk te bespreken.

Best Practice: Verslavingspreventie zoals in IJsland

Om het wijdverbreide alcohol- en drugsgebruik tegen te gaan, heeft de IJslandse staat eind jaren negentig een landelijk preventieprogramma ingevoerd. De regering verscherpte verschillende wetten ter bescherming van jongeren en tieners en hun ouders werden aangemoedigd om het grootste deel van hun vrije tijd door te brengen met zinvolle activiteiten als gezin of in een vereniging. In 2016 dronk nog maar vijf procent van de 15- en 16-jarigen één keer per maand alcohol; slechts drie procent rookte dagelijks.

Best Practice: Superblokken zoals in Barcelona

Barcelona heeft met de introductie van de 'superillas' het leven in de stad revolutionair veranderd. In verschillende wijken in het centrum van de stad zijn meerdere straten samengevoegd en afgesloten voor doorgaand verkeer. De vrijgekomen ruimte is omgevormd tot speelplaatsen, groenzones en fietspaden. Wie met de auto het superblok in moet, mag maximaal 7 km/u rijden. Kinderen kunnen zich veilig en zelfstandig door het superblok bewegen.

De levenskwaliteit van de bewoners is aanzienlijk verbeterd door de betere luchtkwaliteit, het sterk verminderde lawaai en het grotere gevoel van veiligheid. Barcelona plant nog 503 superblokken tegen 2030. Door de sterke betrokkenheid van de buurt bij de planning genieten de superillas een hoge mate van acceptatie.

Ons Düsseldorf:

klaar voor de toekomst

Onze visie voor de slimme stad van morgen.

In onze stad is de afgelopen jaren veel positiefs gebeurd, maar op het gebied van klimaatadaptatie en dienstverlening aan de burgers is er nog veel ruimte voor verbetering. We willen een stadsplanning die consequent is gericht op de klimatologische en sociale uitdagingen van de toekomst en niet alleen tot de volgende verkiezingen. We renatureren de bouwzonden uit het verleden door op grote schaal overtollige betonoppervlakken te ontzegelen. We planten in de hele stad microbossen, die in toekomstige hittegolven niet alleen voor verkoeling zorgen, maar ook ontmoetingsplaatsen en plekken voor dialoog moeten worden.

We willen een stadsbestuur dat in het kader van de digitalisering transformeert tot een slimme dienstverlener voor de stedelijke samenleving. Daarom introduceren we de Düsseldorf-app, die alle diensten, hulpaanbiedingen en initiatieven met elkaar verbindt en ons met behulp van AI naar precies die informatie en diensten leidt die onze individuele levenssituatie op dat moment vereist. Dat spaart onze zenuwen en de middelen van de medewerkers in het bestuur, versterkt het vertrouwen in een efficiënte staat en uiteindelijk in de democratie.

Leidende waarden en visies

Digitalisering en Smart City: Onze visie is een dynamisch, digitaal ecosysteem dat mensen met elkaar verbindt en iedereen in staat stelt om deel te nemen aan het maatschappelijk en politiek leven. Daaronder vallen voor ons een uitgebreid, gratis wifi-netwerk, een app die alle relevante informatie over de stad met elkaar verbindt, virtuele bezoeken aan overheidsinstanties, digitale vormen van burgerparticipatie en slimme oplossingen voor verlichting, openbaar vervoer en verkeersregeling.

Leefbaar Düsseldorf: Wij willen consequent verkeersluwe woonwijken creëren naar het voorbeeld van de superblokken in Barcelona, die doorgaand verkeer zoveel mogelijk weren en zo ruimte creëren voor ontmoetingen tussen burens. De “Glasmacherviertel” zou bij uitstek geschikt zijn voor de bouw van een wijk naar dit voorbeeld.

Nieuwbouw opera: Wij willen een sociaal rechtvaardige opera voor alle inwoners van Düsseldorf. De nieuwbouw mag niet ten koste gaan van sociale projecten en noodzakelijke klimaatmaatregelen. De opera moet een plek worden voor laagdrempelige muzikale ontmoetingen en levenslang leren. Niet alleen de Clara Schumann Muziekschool en repetitieruimtes voor bands en koren moeten er worden gevestigd, maar ook andere voorzieningen, zoals tentoonstellingen over de rijke muziekgeschiedenis van Düsseldorf, die voor extra inkomsten kunnen zorgen.

Groene stad en klimaatadaptatie: Wij willen van Düsseldorf een klimaatbestendige, gezonde en leefbare stad maken voor alle generaties. Een stad die resoluut reageert op de klimaatcrisis – met meer groen in de stad, ontzegeling, koele plekken tegen hitte, een rechtvaardige warmtetransitie en duurzame stadsplanning. Want: vergroening beschermt

tegen hitte, verbetert de luchtkwaliteit, creëert ruimte voor ontmoetingen en versterkt onze levenskwaliteit. Wij zetten ons in voor een Düsseldorf dat ook morgen nog kan ademen – en niemand achterlaat.

Een makerspace: we creëren de eerste door de gemeente beheerde makerspace op een centrale locatie, bijvoorbeeld in het oude gebouw van het Luisengymnasium of als onderdeel van het nieuwe operagebouw. Een voor iedereen toegankelijke plek voor gezamenlijk, solidair knutselen, onderzoeken en repareren. Uitgerust met professionele 3D-printers, lasercutters, CNC-freesmachines en nog veel meer in verschillende thematische werkplaatsen, die worden begeleid door experts. Met de gemeentelijke makerspace leveren we een waardevolle bijdrage aan innovatie, duurzaamheid en technologisch onderwijs in onze stad.

Veiligheid: Volt zet zich in voor een stad waar veiligheid, respect en samenhang voelbaar zijn in het dagelijks leven. Met slimme verlichting, zichtbare aanwezigheid van ordediensten, preventie van extremisme en toekomstgerichte stadsontwikkeling versterken we het gevoel van veiligheid in alle wijken – zonder angst, zonder uitsluiting. Want een veilige stad ontstaat niet alleen door controle, maar door vertrouwen, een goede infrastructuur en gezamenlijke actie.

Netheid: Düsseldorf moet een stad zijn waar netheid een uiting is van respect, verantwoordelijkheid en samenhang. Met afvalpreventie, duidelijke normen, slimme organisatie en actieve participatie zorgen we voor schone straten, parken en evenementen. Want netheid begint bij de kleine dingen – en heeft effect op het hele stadsbeeld.

Dierenwelzijn: In Düsseldorf willen we niet alleen de mensen die hier wonen een leefbare omgeving bieden, maar ook de dieren: zowel huisdieren en landbouwhuisdieren als wilde dieren en insecten. Dit doen we door het creëren van diervriendelijke leefomgevingen te stimuleren en mensen aan te moedigen om respectvol en aandachtig om te gaan met alle levende wezens.

Best Practice: Wien App en EMMA in Gelsenkirchen

De Weense "Wien App" is met meer dan 1 miljoen downloads en een gebruikerstevredenheid van meer dan 80% een uitstekend voorbeeld van een gemeentelijke app die het leven echt vereenvoudigt: Door digitale administratieve procedures, het eenvoudig vinden van informatie via de geïntegreerde WienBot en spraakinvoer, een stadsplattegrond met alle relevante informatie, evenementen tips, digitale lidmaatschapskaarten voor de bibliotheek enz. is de app een onmisbaar hulpmiddel geworden in het dagelijks leven van veel Weense inwoners. Door de voortdurende ontwikkeling en aanpassing aan de behoeften van de gebruikers is de "Wien App" een voorbeeld voor modern stadsbestuur en communicatie en onze best practice voor de Düsseldorf App.

Gelsenkirchen introduceert momenteel de eerste slimme AI-assistentie in de burgerdienst voor digitale aanvraagverwerking, "EMMA". Vanaf 2026 moet deze de burgers helpen bij hun verzoeken en aanvragen en vragen registreren en verwerken. Hierdoor kunnen administratieve processen worden versneld en kunnen administratieve medewerkers worden ontlast van routinetaken, zodat zij zich kunnen concentreren op complexere kwesties.

Wonen en bouwen

Wonen is een grondrecht:

Voor een rechtvaardige, op het algemeen belang gerichte en duurzame stadsontwikkeling.

Düsseldorf is een rijke stad, maar steeds meer mensen kunnen zich hier geen woning meer veroorloven. Terwijl de behoefte aan woonruimte de afgelopen jaren gestaag is toegenomen, is de gemeentelijke nieuwbouwdoelstelling van 6.000 woningen per jaar duidelijk niet gehaald: in 2023 werden slechts ongeveer 3.300 nieuwe woningen gebouwd (bron: LhD, Amt für Statistik). Bijzonder dramatisch is dat minder dan een derde van deze nieuwbouwwoningen in het segment van betaalbare of door de overheid gesubsidieerde woningen valt. In plaats daarvan worden woningen in het hogere of luxesegment voornamelijk in het centrum gebouwd.

Tegelijkertijd stijgen de huren aanzienlijk: in het eerste kwartaal van 2025 bedroeg de kale huurprijs 13,48 €/m² voor bestaande woningen en 16,58 €/m² voor nieuwbouwwoningen. Voor een appartement van 100 m² betekent dit een maandelijkse kale huurprijs tussen 1.350 € en 1.660 € – bij een aanhoudend tekort aan kleine en gezinsvriendelijke woningen. Daar komt nog eens een groeiend aandeel van gemeubileerde en tijdelijke huurcontracten bij, die grotendeels buiten de huurprijsrem vallen.

Voorals voor mensen met een laag of gemiddeld inkomen wordt het steeds moeilijker om in hun vertrouwde buurt te blijven wonen. Het risico van verdringing neemt dus toe, of het nu gaat om luxe renovaties, omzetting in eigendom of stijgende exploitatiekosten. Voor Düsseldorf wordt het aantal huishoudens dat acuut dreigt te worden verdrongen geschat op ongeveer 7.000.

Deze ontwikkelingen tonen aan dat de markt alleen het probleem niet zal oplossen. Er is een vastberaden openbaar huisvestingsbeleid nodig dat betaalbare woonruimte creëert, speculatieve verdringing tegengaat en de sociale cohesie in onze wijken beschermt. Op bijna geen enkel ander gebied heeft de gemeente zo veel speelruimte als op het gebied van huisvesting.

Het woonbeleid is daarmee een van de centrale terreinen van sociale rechtvaardigheid in Düsseldorf. Als Volt Düsseldorf zetten we ons in voor een actief, op het algemeen belang gericht en klimaatbewust woonbeleid. Ons doel is om betaalbare woonruimte te waarborgen, verdringing te voorkomen en een sociaal en ecologisch duurzame stadsontwikkeling te bevorderen.

Leidende waarden en visies

Bescherming tegen verdrijving en sociale uitverkoop: Düsseldorf moet een stad voor iedereen blijven – niet alleen voor degenen die hoge huren kunnen betalen. Daarom komen we consequent op tegen verdringing en versterken we de bescherming van mensen die in hun vertrouwde wijken wonen. Bijvoorbeeld door de invoering van nieuwe sociale behoudsverordeningen en strikte controle daarop, en door het beperken van de omzetting van huurwoningen in koopwoningen. Sociaal rechtvaardige stadsontwikkeling betekent voor ons: langdurige woonzekerheid in plaats van kortetermijnrendement.

Strategisch gebruik maken van het gemeentelijk voorkeurecht: de stad heeft speelruimte nodig om de markt actief tegen te gaan met regels die het algemeen belang dienen. Met het voorkeurecht kan Düsseldorf gericht voorkomen dat woonruimte in speculatieve handen valt en deze in plaats daarvan duurzaam sociaal oriënteren. We willen dit instrument versterken en strategisch inzetten.

Speculatieve leegstand en oneigenlijk gebruik consequent bestraffen: woonruimte is bedoeld om in te wonen – niet als investering of voor kortetermijnwinst. We zetten ons in voor duidelijke regels en effectieve controle om leegstand en oneigenlijk gebruik tegen te gaan. Wie woonruimte blokkeert of oneigenlijk gebruikt, moet rekening houden met consequenties.

Omvorming van kantoorruimte tot woonruimte: in onze stad staat meer dan 1 miljoen vierkante meter kantoorruimte leeg. Wij eisen een transformatiekadaster dat leegstand in kantoorgebouwen systematisch registreert en de herbestemming onderzoekt. Eigenaren moeten actief worden ondersteund bij de omvorming. De stad moet langdurige leegstand bestraffen met leegstandsheffingen, want wie in een groeiende stad bestaande ruimtes ongebruikt laat, handelt duidelijk tegen het algemeen belang.

Serieel bouwen en kostenefficiënte normen bevorderen: eenvoudig en goed bouwen is mogelijk – mits normen op een intelligente manier worden toegepast. Door serieel bouwen, modulaire concepten en slimme planning kunnen kosten worden verlaagd en bouw tijden worden verkort. Zo ontstaat betaalbare woonruimte die kwalitatief overtuigt en toegankelijk blijft voor brede lagen van de bevolking.

Klimaatbescherming en sociaal verantwoorde renovatie van gebouwen combineren: de energietransitie in bestaande gebouwen mag niet ten koste gaan van de huurders. Wij zetten in op renovaties die de uitstoot verminderen, hulpbronnen sparen en tegelijkertijd het sociale evenwicht bewaren. Duurzaamheid en betaalbaarheid hoeven in de woningbouw geen tegenstrijdigheid te zijn.

Best Practice: bouwcoöperatie Mittelholstein

Een uitstekend voorbeeld van hoe betaalbare woningen in nieuwbouw met een beperkt budget mogelijk zijn, is de bouwcoöperatie Mittelholstein. Daar is consequent op gelet dat alleen de wettelijk voorgeschreven minimumnormen werden toegepast.

Concreet betekende dit dat liften alleen werden voorzien in gebouwen met meer dan drie verdiepingen, dat er werd afgezien van dure ondergrondse parkeergarages, dat de isolatie matig werd gedimensioneerd en dat er werd afgezien van overdreven geluidsisolatie of passiefhuisnormen.

Deze strategie leidde tot drastisch lagere bouwkosten – deels onder de 2.000 euro per vierkante meter. Zo kon een netto kale huurprijs van ongeveer 5,10 euro/m² worden gerealiseerd. Tegelijkertijd werd niet ingeboet aan woonkwaliteit: in plaats van luxe zijn er doordachte plattegronden, solide materialen en een duurzame huurprijsbinding in het coöperatiemodel.

Dit voorbeeld laat zien dat wie pragmatisch plant, zich richt op de werkelijke behoeften van mensen en de bouwvoorschriften op een intelligente manier toepast, ook in tijden van explosief stijgende bouwkosten en een tekort aan geschoolde arbeidskrachten betaalbare woonruimte kan creëren – zonder concessies te doen aan de kwaliteit.

Mobiel Düsseldorf

Eerlijke verdeling van ruimte en een goede bereikbaarheid voor een leefbare stad.

Meer dan 655.000 inwoners van Düsseldorf en meer dan 300.000 forenzen verplaatsen zich dagelijks door de stad. Düsseldorf staat op de derde plaats van de drukste steden van Duitsland – en is helaas sinds begin 2025 de nieuwe filehoofdstad van Duitsland. Het groeiende aantal auto's beperkt de levenskwaliteit door ruimtebeslag, ongevallen, lawaai en uitstoot.

Volt zet zich in voor een moderne, milieuvriendelijke verkeersinrichting die rekening houdt met de behoeften van alle burgers. Door de uitbreiding van het openbaar vervoer, fietspaden en deelaanbiedingen streven we ernaar om van Düsseldorf een stad te maken waar alle mensen graag bewegen en leven.

Leidende waarden en visies

Gelijkwaardige verkeersplanning voor een leefbare binnenstad: tegen 2035 moet het aantal geparkeerde auto's op de openbare weg met de helft worden verminderd. Hiervoor zetten we in op de uitbreiding van de Rheinbahn, de fietsinfrastructuur en deelaanbiedingen. De invoering van een stadstol zoals in Londen (met uitzondering van elektrische auto's, hulpverlenings-, zorg- en bestelvoertuigen) en de herberekening van het parkeren voor bewoners zorgen voor de financiering van deze maatregelen. Er geldt een maximumsnelheid van 30 km/u, met uitzondering van de meerbaans hoofdwegen. Deze moeten worden voorbereid op de toekomst van autonoom rijden.

Moderne fietsinfrastructuur: door de snelle uitbreiding van het fietspadennetwerk, snelfietspaden naar naburige steden, intelligente verkeerslichten en fietsenstallingen wordt de fiets het meest comfortabele, snelste en veiligste alternatief. Schone lucht, minder lawaai en een betere leefbaarheid komen vooral de gezondheid van ons, inwoners van Düsseldorf, ten goede. Het doel is duidelijk: veilig fietsen zoals in Utrecht.

Duurzaam en modern vervoer door openbaar vervoer en delen: mobiliteit als onderdeel van de openbare dienstverlening moet consequent toegankelijk, inclusief en veilig zijn, zodat iedereen er gebruik van kan maken. Kinderen en jongeren tot 16 jaar moeten gratis met de Rheinbahn kunnen reizen. De haltes van de Rheinbahn moeten toegankelijk en goed verlicht zijn, het aanbod van P&R-voorzieningen moet worden uitgebreid en in nieuwbouwprojecten moet een voldoende aantal deelauto's en bakfietsen voor de bewoners beschikbaar worden gesteld, zodat het afscheid van de eigen auto zo aantrekkelijk mogelijk wordt.

De aantrekkelijkheid van het openbaar vervoer vergroten: door gerichte uitbreiding en optimalisatie van de dienstregeling wordt de betrouwbaarheid verhoogd. Om meer mensen te stimuleren hun auto te laten staan, wordt de aansluiting van verschillende vervoersmiddelen via mobiliteitsstations verbeterd en wordt het aanbod van autodelen uitgebreid. Een app bundelt alle mobiliteitsaanbiedingen in de stad en biedt combineerbare tickets voor eenvoudig gebruik.

Economische ontwikkeling

Duurzaam ondernemen: lokaal verankerd,
Europees denken en wereldwijd verbonden.

De economie van Düsseldorf bruist met een BBP van ongeveer 58,4 miljard euro (2022) en een BBP per hoofd van de bevolking van ongeveer 93.598 euro (2022), wat aanzienlijk boven het nationale gemiddelde ligt. De regio behoort tot de top voor financiële dienstverlening, verzekeringen en mode. Düsseldorf is wereldwijd verbonden en internationaal aantrekkelijk: ongeveer 40% (2019) van de bevolking heeft een migratieachtergrond, waaronder bijna 8400 in "Little Tokyo". Maar ondanks deze sterke punten zijn er ook uitdagingen: een tekort aan geschoolde arbeidskrachten in de zorg, IT en ambachtelijke beroepen, een werkloosheidspercentage van ongeveer 6,6% (november 2022), een te trage digitalisering en relatief weinig startende ondernemingen.

Dit hoofdstuk laat zien hoe Düsseldorf zijn sterke punten kan benutten, lacunes kan opvullen en economische ontwikkeling kan combineren met sociale en ecologische verantwoordelijkheid. Van start-up-ondersteuning en digitale administratie tot integratie van geschoolde arbeidskrachten: we schetsen perspectieven die Düsseldorf verder vooruit helpen.

Leidende waarden en visies

Een innovatieve en duurzame economie: de toekomst is duurzaam, zowel privé als zakelijk. Düsseldorf heeft ambitieuze doelstellingen om in 2035 klimaatneutraal te zijn. Daarvoor is ook een transformatie van de economie in de stad nodig. We willen bedrijven, en met name ambachtelijke bedrijven en kleine en middelgrote ondernemingen, ondersteunen bij de transformatie naar duurzaamheid en digitalisering.

Vestiging van nieuwe bedrijven uit Aziatische landen: Düsseldorf is als kosmopolitische stad al de poort van Europa naar Japan en gedeeltelijk ook naar China. Om deze positie te versterken en met name investeringen in de vrije bedrijfsruimten van de stad veilig te stellen, ondersteunen we het gericht aantrekken van nieuwe bedrijven uit Azië. Daarbij moet de nadruk liggen op klimaatvriendelijke technologieën.

Start-ups in Düsseldorf: Er is al een levendige start-up community in Düsseldorf en er is een gevestigde ondersteuning. We willen dit verder uitbreiden en daarbij ook de nadruk leggen op spin-offs van de hogeschole in Düsseldorf. Met name de financiering van technologische start-ups moet meer worden gestimuleerd. Zo wordt ervoor gezorgd dat Düsseldorf een innovatieve en vooruitstrevende economie heeft. Om een diverse start-up scene te creëren, hebben we ook onze aandacht gericht op vrouwelijke en sociale start-ups.

Digitaal bestuur als vestigingsfactor: Als formuleren, afspraken en vergunningen online, meertalig en transparant verlopen, bespaart dat tijd en ergernis – en maakt onze stad aantrekkelijk voor talent en bedrijven. We willen een digitaal Düsseldorf dat verbindt in plaats van bureaucratiseert.

Begroting en financiën

De toekomst vormgeven in plaats van beheren:

Voor een op het algemeen belang gericht financieel beleid.

Düsseldorf staat voor fundamentele financiële uitdagingen. De uitgaven voor onderwijs, mobiliteit, digitalisering, klimaatadaptatie en sociale infrastructuur stijgen voortdurend. Tegelijkertijd nemen de financiële risico's toe, bijvoorbeeld door de sterk fluctuerende inkomsten uit bedrijfsbelasting, die een groot deel van de gemeentelijke inkomsten uitmaken. Veel burgers ervaren het gemeentelijk financieel beleid als ondoorzichtig en onbegrijpelijk, hoewel het in belangrijke mate bepaalt wat er in onze stad mogelijk is. Daarom zijn wij van mening dat er behoefte is aan een transparant begrotingsbeleid dat slimme prioriteiten stelt en nieuwe financieringswegen inslaat in plaats van een bezuinigingsbeleid te voeren. Wij zetten in op strategische investeringen, inkomsten die worden gebruikt voor het algemeen belang en het gebruik van externe subsidiefonds, met name uit EU-middelen. Wij willen een financieel beleid dat gericht is op het algemeen belang en participatie, dat vertrouwen schept en verantwoordelijkheid neemt – zowel vandaag als voor toekomstige generaties.

Leidende waarden en visies

Zorgen voor een solide begrotingsbeleid: een betrouwbaar begrotingsbeleid is de basis van elk toekomstgericht beleid. Transparantie, begrijpelijkheid en langetermijnverantwoordelijkheid bij alle financiële beslissingen zorgen voor een generatiegerichte stadsontwikkeling.

Begrijpelijk begrotingsbeleid en burgerparticipatie: begrotingsbeleid mag geen voorbehouden terrein van deskundigen blijven. Door open data, digitale participatie en eenvoudige toegang versterken we het vertrouwen in de overheidsfinanciën en maken we participatie op ooghoogte mogelijk.

Inkomsten heroverwegen – voor een solidaire stadsfinanciering: een stabiele gemeenschap heeft rechtvaardige inkomsten nodig. We denken verder na over gemeentelijke financiering, bevorderen participatie die gericht is op het algemeen belang en openen nieuwe wegen voor de financiering van belangrijke taken voor de toekomst.

Investeren met een visie: investeringen moeten effectief en verantwoord zijn. Daarom willen we ze systematisch beoordelen op hun maatschappelijke nut – sociaal, ecologisch en economisch – en zo onze investeringen gericht op de toekomst afstemmen.

Beter gebruik maken van federale en EU-financiering: veel subsidiemogelijkheden blijven onbenut – niet omdat er geen behoefte aan is, maar vanwege de structuur. We willen strategisch plannen, gericht aanvragen indienen en de kansen die deze subsidies bieden consequenter benutten.

Effectgerichte begrotingsbeheersing invoeren: overheidsuitgaven moeten niet alleen correct zijn, maar ook zinvol. In de toekomst moet in de begroting systematisch worden vastgelegd wat daadwerkelijk effect heeft, zodat middelen kunnen worden ingezet waar ze een merkbare verbetering opleveren.

Düsseldorf in hart van Europa

Alleen samen zijn we onverslaanbaar.

Als eerste pan-Europese partij, vertegenwoordigd in meer dan 30 landen met hetzelfde basisprogramma, is Europa ons belangrijkste thema. De Europese eenwording bracht vrede tussen eens vijandige naties, economische opbloei en welvaart voor iedereen. Nu, 80 jaar na het einde van de Tweede Wereldoorlog, wordt deze statenbond zwaar op de proef gesteld door overal sterker wordende nationalistische stromingen.

Wij van Volt zijn ervan overtuigd dat we de uitdagingen van onze tijd alleen met vereende krachten kunnen oplossen: als een sterk, solidair en verenigd Europa. Daarom willen we niet minder, maar meer Europa: een hervormd, daadkrachtig Europees Parlement, een gemeenschappelijk ministerie van Buitenlandse Zaken en een Europees leger. Want de bedreigingen van onze tijd houden niet op bij de landsgrenzen. Natuurlijk kunnen we in Düsseldorf de EU niet hervormen. Maar we kunnen wel zorgen dat het vertrouwen dat de afgelopen jaren misschien verloren is gegaan, wordt hersteld.

Leidende waarden en visies

Europese idee en integratie: op veel plaatsen winnen EU-kritische krachten aan invloed en neemt het vertrouwen in de Europese Unie als vredesproject af. Wij van Volt verzetten ons hier resoluut tegen en willen alles ondersteunen wat de vorming van een Europese identiteit, een Europees narratief, bevordert. Bijvoorbeeld een gemeenschappelijke Europese herinneringscultuur en de zichtbaarheid van en advies over EU-subsidies door een nieuw opgericht subsidiebureau.

Europese netwerken: wij zetten ons in voor de intensivering van bestaande steden partnerschappen en willen er op lange termijn voor zorgen dat Düsseldorf nog meer steden partnerschappen aangaat, om de burgers door middel van langlopende uitwisselingsprogramma's, reizen en evenementen op een laagdrempelige manier kennis te laten maken met de diversiteit van Europa.

EU-expats: Wij willen een contactpunt opzetten dat zich bezighoudt met de intensieve uitbreiding van Erasmus+-projecten voor jonge professionals in Düsseldorf en geïnteresseerde expats en bedrijven ondersteunt en begeleidt bij de organisatie. Zo willen we het tekort aan geschoolde arbeidskrachten een beetje tegengaan en de Europese integratie in onze stad versterken. Door middel van gerichte sociale mediacampagnes, Erasmus+programma's en meer geïnteresseerde Europese vakmensen onze stad aantrekkelijk maken en de vele andere voordelen van Europa voor Europese vakmensen onder de aandacht brengen.

Verantwoordelijk voor de inhoud

Volt Düsseldorf
c/o Volt Landesverband NRW
Haroldstraße 24
40213 Düsseldorf